

MARIA ESCRIVÀ:

“Crec que arribaré a veure com es frena l’Alzheimer”

LA DOLLY, L’OVELLA MÉS FAMOSA DEL MÓN, ha passat a la història com el primer mamífer clonat. Va néixer a Escòcia, a l’Institut Roslin d’Edimburg, el 5 de juliol del 1996 i va ser creada a partir del material genètic d’una cèl·lula de la seva mare, una còpia idèntica (o gairebé) de la seva progenitora. La famosa ovella és, juntament amb la publicació del genoma humà l’any 2000, una de les grans fites de la biomedicina moderna i va ser el que va motivar a estudiar biologia Maria Escrivà, una biòloga i divulgadora científica que avui treballa a la Fundació Pasqual Maragall que investiga sobre l’Alzheimer. Els estudis tradicionals de biologia no la van convèncer. “Va ser com una galleda d’aigua freda, feies molta botànica, zoologia, etc., però gairebé res del que m’interessava”, explica. En aquest context, va decidir que volia abandonar la carrera i tot va fer un gir quan es va assabentar que a la UPF s’obria la Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida. No s’ho va pensar ni un segon: era el que volia, seria alumna d’una primera generació, potser un experiment, però la seva oferta educativa la va seduir d’entrada.

Pertànyer a la primera promoció d’una facultat marca?

M.E. A classe érem 60 alumnes, gairebé hi havia més professors que alumnes. El professorat era molt jove, motivat i canyer, molts venien de centres de recerca de fora, amb moltes ganes que això funcionés.

Has arribat a fer feina de laboratori?

M.E. Sí, des de ben aviat. Durant la carrera vaig marxar fora molts estius a fer pràctiques en laboratoris del Regne Unit i Alemanya. Vaig buscar-me la vida i tirava dels contactes que demanava als professors. Crec que la clau és saber com treure’ls-hi el suc. A més, vam tenir una formació molt pràctica. Vaig fer pràctiques a la Dexeus, a reproducció humana amb l’Anna Veiga. Després vaig començar la tesi a l’IMIM, per estudiar un grup de gens implicats en la progressió dels tumors colorectals.

I quan vas decidir que volies penjar la bata blanca?

M.E. M’anava bé, fins i tot vaig publicar resultats en revistes científiques de referència. Però vaig veure que el món de la recerca no em donava la sensació de transcendència que buscava. Per a mi era dedicar la vida sencera a una part del coneixement tan concreta i petita que creia que per si mateixa no servia per a res.

Màster de comunicació científica i formada en ciències de la salut i de la vida a la Pompeu Fabra, Maria Escrivà es dedica a difondre la tasca de la Fundació Pasqual Maragall contra l’Alzheimer

I com vas canviar el teu camí?

M.E. Dins de la UPF vaig començar a fer docència. Em deien que parlava molt bé en públic i la veritat és que m’agradava. Però no volia ser professora. I vaig pensar: “Què faig amb aquesta barreja de coses que m’agrada fer?” I va ser aleshores quan vaig decidir fer el màster de comunicació científica de l’Institut d’Educació Contínua de la Universitat Pompeu Fabra.

I la teva entrada a la Fundació?

M.E. Al màster també vaig tenir l’oportunitat de fer pràctiques. En aquells moments vaig veure al butlletí del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona que començava a funcionar la Fundació Pasqual Maragall i els vaig escriure per demanar si m’acceptaven com a becària. Així va començar tot el 2009. Fins ara.

I de què t’encarregues?

M.E. Dels continguts de la web, del material corporatiu, de coordinar les trobades dels més de 2.700 membres que formen part de la cohort de familiars de malalts que ha creat la fundació... Som un equip i fem moltes coses.

Per què és important la comunicació en aquest gran estudi científic amb una cohort amb tanta gent implicada?

M.E. Són fills de malalts a qui es fan proves cada tres anys. Tenen les mateixes motivacions i neguits, volen que els seus fills no passin per la malaltia i s’han posat a les nostres mans perquè confien en nosaltres. I per això cal molta comunicació. Creem continguts per a ells, tenim una revista, gravem testimonials i organitzem grans trobades. Com que el grup és tan gran i el seguiment és tan llarg resulta molt fàcil que algú digui: “Saps què? Ja en tenen molts, jo ho deixo”. I és molt important que això no passi, els necessitem a tots. Fem comunicació per no perdre ni un membre de la cohort.

També treballeu continguts per a cuidadors?

Estem començant, és una de les línies de treball de la Fundació, que compta amb psicòlegs que treballen el dol en vida, els orienten en les cures, en com comunicar-se amb el malalt... Tenim clar que el benestar del malalt d’Alzheimer passa pel benestar del cuidador.

De la comunicació també en depèn el vostre finançament?

Som una fundació privada i a més dels grans mecenes amb què comptem també estem construint una xarxa de socis, amb quotes més reduïdes o donatius puntuals, als quals també mantenim informats.

Ara tens la sensació de transcendència que buscaves?

Sí, sento que treballo per construir un futur i en una cosa que em permet interactuar amb moltes persones.

I creus que arribaràs a veure com es frena l’Alzheimer?

Crec que sí. En els pocs anys que hi porto ja he vist grans avenços. La maquinària ja està en marxa i els científics ja s’han alineat per anar en la direcció encertada. ■

ALZHEIMER, ART I RIGOR CIENTÍFIC

Al Teatre Poliorama es pot veure fins al 19 de setembre l’obra *André y Dorine*, que desembarca a Barcelona després de voltar per mig món. Compta amb el suport de la Fundació Maragall i explica la història de dos ancians malalts d’Alzheimer. Una altra opció per aprofundir en la malaltia és visionar *Alive inside*, un documental que explica els efectes de la música sobre els que pateixen Alzheimer. La cinta es podrà veure el 17 de setembre a la Filmoteca de Catalunya en el marc del lliurament del sisè premi Solé Tura. *A Bicicleta, cullera, poma*, de Carles Bosch, el director va seguir Pasqual Maragall els primers anys després del diagnòstic de la malaltia. Va comptar amb el suport i l’assessorament de la seva fundació.

‘André y Dorine’

per Mònica López Ferrado